

Sygn. akt *III AUa 1513/15*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marta Sawińska

Sędziowie: SSA Jolanta Cierpiał (spr.)

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans

Protokolant: Inspektor ds. biurowości Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. w Poznaniu

sprawy **R. N.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 23 kwietnia 2015 r. sygn. akt VIII U 10156/14

oddala apelację.

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiał
-------------------------------------	--------------------	----------------------

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 października 2014 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. po rozpatrzeniu wniosku z dnia 23 lipca 2014 r. odmówił R. N. prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła R. N..

W odpowiedzi na odwołania pozwany organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. VIII U 10156/14, Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. z dnia 14 października 2014 r., znak (...), w ten sposób, że przyznał odwołującej R. N. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 24 lipca 2014 r.

Sąd I instancji stwierdził bowiem, że przepisy art. 2 ust. 1 i 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych nie wymagają, by okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych musiał przypadać bezpośrednio po rozwiązaniu stosunku pracy z przyczyn wymienionych w art. 2 ust. 1 tej ustawy. W konsekwencji odwołująca, która w okresie między ustaniem zatrudnienia z przyczyn leżących po stronie pracodawcy (które to zatrudnienie trwało dłużej niż 6 miesięcy), a uzyskaniem statusu osoby bezrobotnej (i pobieraniem przez okres co najmniej 6 miesięcy zasiłku dla bezrobotnych), podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 3 do 8 stycznia 2014 r. spełniła wszystkie warunki nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego. Dodatkowo Sąd Okręgowy zauważył, że sporne „podjęcie” i „prowadzenie” działalności gospodarczej przez odwołującą nie miało żadnego wymiaru praktycznego (realnego) i sprowadzało się jedynie do zadośćuczynienia procedurom w sposób wskazany odwołującej przez urzędniczki (...) Urzędu Pracy i Urzędu Miasta w S..

Z uwagi na powyższe na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującej prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 24 lipca 2014 r.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 2 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że w przepisach ustawy brak jest wymogu, aby 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych przypadał bezpośrednio po rozwiązaniu „ostatniego” stosunku pracy.

Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania.

W odpowiedzi na apelację odwołująca wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Wniesioną przez organ rentowy apelację należy uznać za bezzasadną.

Z uwagi na fakt, iż Sąd Apelacyjny nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych Sądu I instancji, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń, zgodnie z treścią art. 387 § 2¹ k.p.c. uzasadnienie niniejszego wyroku ograniczone zostało do wyjaśnienia jego podstawy prawnej wraz z przytoczeniem przepisów prawa.

Na podstawie stanu faktycznego ustalonego przez Sąd I instancji, Sąd Apelacyjny podzielił ocenę prawną dokonaną przez Sąd Okręgowy.

Wskazać należy bowiem, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. z 2004 r., Nr 120 poz. 1252 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje m.in. osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., Nr 69 poz. 415 ze zm.), w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat – kobieta oraz 60 lat – mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszących co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn.

Zgodnie zaś z art. 2 ust. 3 ustawy świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1. nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

W ocenie Sądu Apelacyjnego treść powyższych przepisów nie wskazuje, że nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego zostało uzależnione od zarejestrowania się w urzędzie pracy w charakterze bezrobotnego bezpośrednio po utracie źródła utrzymania z przyczyn niezależnych od pracownika, przedsiębiorcy lub rencisty. Cytowana ustawa nie zawiera także przepisu, który pozbawiałby prawa do świadczenia przedemerytalnego w przypadku poszukiwania nowego zatrudnienia lub jego podjęcia w okresie przed otrzymaniem zasiłku dla bezrobotnych. Przeciwny pogląd, przedstawiony w apelacji przez organ rentowy, pomija przy wykładni tych przepisów treść relewantnego przepisu art. 2 ust. 5 ustawy, zgodnie z którym do okresu 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3 ustawy, wlicza się:

1. okresy, za które, zgodnie z art. 75 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia, prawo do zasiłku dla bezrobotnych nie przysługiwało,

2. okresy zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych podjętego w tym okresie; w przypadku gdy zatrudnienie lub inna praca zarobkowa ustanie po upływie 6-miesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 3 pkt 3, prawo do świadczenia przysługuje, jeżeli wniosek o przyznanie tego świadczenia zostanie złożony w terminie nie przekraczającym 14 dni od ustania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych.

Przedstawioną wyżej wykładnię art. 2 ust. 3 ustawy potwierdza także przepis art. 73 ust. 5 ustawy o promocji zatrudnienia, zgodnie z którym bezrobotny, który **utracił status bezrobotnego na okres krótszy niż 365 dni** z powodu podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, **pozarolniczej działalności** lub uzyskiwania przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie i zarejestrował się w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotny w okresie 14 dni od dnia ustania zatrudnienia, zaprzestania wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności, pobierania zasiłku chorobowego **po ustaniu zatrudnienia, zaprzestaniu wykonywania innej pracy zarobkowej, prowadzenia pozarolniczej działalności** lub osiągnięcia przychodu przekraczającego połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie, **posiada prawo do zasiłku na czas skrócony o okres pobierania zasiłku przed utratą statusu bezrobotnego**. Z przepisów tych wynika więc, że podjęcie działalności zarobkowej nawet przez okres do jednego roku nie pozbawia prawa do pozostałej części zasiłku dla bezrobotnych (por. m. in. wyrok Sąd Najwyższy z dnia 2 lipca 2013 r., sygn. III UZP 2/13).

Reasumując uznać należy, że w świetle art. 2 ust. 3 ustawy nabycie prawa do świadczenia przedemerytalnego nie jest uzależnione od pobierania zasiłku dla bezrobotnych bezpośrednio i w sposób nieprzerwany (ciągły) po zakończeniu okresów wymienionych w art. 2 ust. 1 ustawy (por. m. in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2013 r., sygn. III UZP 2/13 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2013 r., sygn. I BU 15/11).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że już z tego powodu podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej przez odwołującą w okresie od 3 do 8 stycznia 2014 r. nie neguje spełnienia przez odwołującą warunków do nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego w sytuacji gdy odwołująca była zatrudniona w (...) Sp. z o.o. w okresie od dnia 15 maja 2012 r. do dnia 31 lipca 2013 r. i zawarta umowa o pracę została rozwiązana z przyczyn dotyczących zakładu pracy, a w dniu 14 stycznia 2014 r. została zarejestrowana jako osoba bezrobotna i w okresie od dnia 22 stycznia 2014 r. do (co najmniej) dnia 23 lipca 2014 r. pobierała zasiłek dla bezrobotnych. Sporny

warunek pobierania zasiłku dla bezrobotnych przez okres 6 miesięcy określony w art. 2 ust. 3 ustawy został bowiem w świetle tych okoliczności i powyższych rozważań spełniony.

Biorąc powyższe pod uwagę podniesiony w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 2 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i 3 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych należało uznać za bezzasadny.

Jednocześnie zauważyć należy, że z ustaleń Sądu I instancji wynika, że mimo formalnego podjęcia przez odwołującą działalności gospodarczej od 3 do 8 stycznia 2014 r. działalność ta nie była w tym okresie faktycznie prowadzona – jej podjęcie miało bowiem na celu jedynie zakończenie zgłoszonej i niewykonywanej o dłuższego czasu działalności gospodarczej (zgodnie ze wskazówkami wskazanymi odwołującej przez urzędników (...) Urzędu Pracy i Urzędu Miasta w S.), a odwołująca nie podejmowała w tym okresie w ramach podjętej działalności jakichkolwiek czynności w celu zarobkowym. Zatem stwierdzić należy, że w okresie od 3 do 8 stycznia 2014 r. odwołująca w rzeczywistości nie prowadziła spornej działalności gospodarczej.

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2009 r., Nr 205 poz. 1585 ze zm.), zwanej dalej „ustawą systemową”, stanowi natomiast, że obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9 ustawy systemowej, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prowadzą pozarolniczą działalność oraz osoby z nimi współpracujące. Zgodnie zaś z art. 13 pkt 4 ustawy systemowej wyżej wymienionym ubezpieczeniom osoby fizyczne prowadzące działalność pozarolniczą podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Przy czym w myśl art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2002 r., Nr 173 poz. 1807 ze zm.) działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana, usługowa oraz poszukiwania, rozpoznawanie i eksploatacja zasobów naturalnych, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Biorąc zatem pod uwagę, że w świetle powyższych przepisów ustawy systemowej stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec prowadzenia działalności gospodarczej, stwierdzić należałoby, że nierzeczywiste podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej przez odwołującą w okresie od 3 do 8 stycznia 2014 r. (które należy ocenić jako nieprowadzenie działalności gospodarczej w tym okresie) również nie może negować spełnienia przez odwołującą przesłanki nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego, określonej w art. 2 ust. 3 ustawy.

Kierując się powyższymi względami, **apelację należało uznać za bezzasadną i na podstawie art. 385 k.p.c. oddalić, co uczynił Sąd Apelacyjny w sentencji wydanego wyroku.**

del. SSO Katarzyna Schönhof-Wilkans	SSA Marta Sawińska	SSA Jolanta Cierpiał
-------------------------------------	--------------------	----------------------